

Täysistunto

Tiistai 15.11.2022 klo 13.59—16.04

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 100/2022 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 20/2022 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskusteluun, edustaja Mäkyne, Jukka, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.27 **Jukka Mäkyne ps:** Kiitos, arvoisa puhemies! Näitä maahanmuuton edistämisenaloitteita on tullut tässä syksyn mittaan tiuhaan tahtiin. Ilmeisesti niitä on kova kiire toteuttaa, että saadaan kaikki maahanmuuton kiristämistoimet kumottua. Edellisellä kerralla, kun tätä lakiesitystä käsiteltiin, jotkut edustajat kauhistelivat perussuomalaisten kylmää linjaa. Niin kylmältä kuin se kuulostaakin, tässä ei voida vedota humanismiin tai tunteisiin vaan ihan pelkkiin faktoihin.

Tässä esitetään, että kansainvälistä tai tilapäistä suojelua saavien alaikäisten henkilöiden perheenjäsenen ja muun omaisen osalta poistetaan turvattua toimeentuloa koskeva edellytys perheenjäsenen tai muun omaisen oleskeluluvan saamiseksi. Lakiesitys ei siis määrittele sitä, kuka on alaikäisen lapsen sukulainen, onko se serkun serkku, kaima vai kaukainen sukulainen. Tällaista lakiesitystä ei vain voi hyväksyä, ja kaikesta näkee, että taas on tuotu lakiesitys puolivalmiina ja kovalla kiireellä eduskunnan käsittelyyn.

Lisäksi ideologiset tavoitteet suorastaan huokuvat tästä. Meitä ehkä velvoittavat kansainväliset sopimukset, mutta tällainen laki on vain bonuksena sopimuksien päälle, ei vaatimuksena. Ymmärrän sen, että kun kysymyksessä on alaikäisen suojelua tarvitsevan edut tai sopeutuminen, tunteet astuvat kuvaan. Mutta järki pitää ottaa mukaan ja ajatella ennen kaikkea Suomen ja suomalaisten etua. Kuten perussuomalaisten vastalauseessa todetaan, toteutuessaan hallituksen esitys tulee luomaan jälleen yhden vetovoimatekijän humanitääriselle maahanmuutolle, ja se tulee näkymään niin sanotun ankkurilapsi-ilmiön yleistymisenä. Meitä saatetaan käyttää hyödyksi, koska se avaa siihen mahdollisuuden.

Meillä on täällä omassa maassa ihmisillä hätä kohoavien elinkustannusten takia, kaikilla eivät rahat riitä edes jokapäiväisten tarpeiden tyydyttämiseen. Lisäksi Suomi velkaantuu kovaa vauhtia. Nyt pitää ensin laittaa oma pesä kuntoon ja ottaa vieraita vasta sitten, kun meillä on siihen rahkeita. Muistakaa, että maahanmuutossa voi käyttää myös maalaisjärkeä ja miettiä myös sitä, hyödyttääkö se suomalaista yhteiskuntaa ja mitä se kaikki maksaa varsinkin tässä maailmantilanteessa. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 123/2022 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Purra, poissa. Edustaja Rantanen, poissa.
— Edustaja Hopsu.

15.30 **Inka Hopsu vihr:** Arvoisa puhemies! Tämä esitys koskee ja mietintö koskee kahden ulkomaalaislain kohdan muuttamista, joissa puhutaan tilapäistä suojelua saavien alaikäisten lasten ja perheen yhdistämisen mahdollisuuksista.

Ensimmäinen esitys koskee toimeentuloedellytysten poistamista kansainvälistä tai tilapäistä suojelua saavien alaikäisten henkilöiden perheenjäseniltä ja muilta omaisilta perhesideperusteisen oleskeluluvan edellytyksenä. Ja jos tätä kutsutaan ideologiaksi, niin kyllä ihmisoikeuksista kiinni pitämistä ja lapsen oikeuksista kiinni pitämistä jonkunlaisiksi ideologiaksi voidaan kutsua, ja niistä kyllä olen valmis ja halukas pitämään kiinni.

Tämä esitys perustuu hallitusohjelmakirjaukseen, jonka mukaan selvitetään perheenyhdistämiseen liittyviä ongelmia sekä kansainvälistä suojaa saavien perheenkokoajiin sovellettavien tulorajojen kohtuullisuutta ottaen huomioon perhe-elämän suoja, lapsen edun toteutuminen ja muissa Pohjoismaissa sovellettavien toimeentuloedellytysten taso ja käytännöt.

Toimeentuloedellytyksen soveltaminen kansainvälisen suojelun tarpeen perusteella oleskeluluvan saaneisiin alaikäisiin perheenkokoajiin lopetetaan — eli hallitusohjelmassa tähän päädyttiin. Tätä esitystä nyt viedään läpi, ja tämä oli siinä lausuntoluonnoksessa vielä laajempuna esityksenä kuin tässä nyt käsittelyyn päätyneessä esittelyssä. Tässä itse asiassa nämä ratkaisukäytännöt ovat jo perustuneet yksittäistapauksien harkintaan, jossa lapsen asema on huomioitu ja lapsen mahdollisuus saada olla oman perheensä kanssa, joten suurta muutosta tähän ei tule muuta kuin lain tasolla.

Tämä toinen esitys koskee lapsen alaikäisyyttä. Se olisi jatkossa sidottu perhesidehakemuksen vireilletuloajankohtaan hakemuksen ratkaisujankohdan sijaan, jolloin päästään irti siitä riippuvuudesta, että meillä näiden hakemusten kestot ovat saattaneet venyä hyvinkin erimittaisiksi, ja tässä siis eri lasten välistä tasa-arvoa turvataan tällä muutoksella.

Erittäin tervetulleita muutoksia molemmat.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Mäkelä.

15.32 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Suomessa oleskelu ei ulkomaalaiselle ole ihmisoikeus vaan se on etuoikeus.

Vaikka hallitus riitelee tällä hetkellä kymmenistä lakiesityksistä, niin silti näköjään joi-takin lakiesityksiä tuodaan hirveällä innolla läpi eduskuntaan, eli halutaan vesittää kaikki mahdolliset maahanmuuton tiukennukset, joita edellisellä hallituskaudella suurella vaivala aikaan saatiin, ja löysentää asioita entisestäänkin.

Suomi voi soveltaa esimerkiksi perheenyhdistämisessä paljon tiukempia käytäntöjä kuin tällä hetkellä soveltaa, eli EU mahdollistaisi paljon tiukemmat käytännöt tässä kuten myös kansalaisuuden suhteen, mutta sen sijaan hallitus nyt tällä hetkellä löysentää näitä nykyisinkin liian löysiä käytäntöjä ja muodostaa sitä kautta humanitäärisen maahanmuuton vetovoimatekijän Suomeen. Jos sukulaisuuden käsitettä laajennetaan, niitä sukulaisia kyllä varmasti alkaa löytymään.

Niinpä esitänkin lakiehdotusten hylkäämistä perussuomalaisten vastalauseen mukaisesti.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 123/2022 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Mäkynen.

15.33 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Mäkelän tekemää esitystä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Reijonen.

15.34 **Minna Reijonen ps:** Arvoisa herra puhemies! Tässä käsitellään tätä ulkomaalaislaskia, ja kyllähän tämä on ihan hämmentävää, jos miettii näitä perheenyhdistämiä ja muita ja sitä, mitenkä voidaan sukulaisuus määritellä tai sukulainen, tai sillä tavalla. Kohta voi tosiaan tuoda sukulaisen kaimankin tänne Suomeen. Ja sukulaisuushan määritellään eri maissa vähän eri tavalla. Etenkin tähän kaipaisi jotakin selkeyttä, koska nythän tämä on vähän niin kuin semmoinen määrittelemätön asia, että kuka tästä puhuu ja mitenkä tämä määritellään ja missä maassa se kerrotaan. Se on hyvin hämmentävää.

Ja toisaalta minua harmittaa suunnattomasti tämä, että nyt aiotaan näitä terveydenhuoltopalveluja muutenkin laittomasti maassa oleville lisätä. Jos ollaan laittomasti maassa, niin eikö se ole jo laitonta itsessään? Mutta kun palveluita lisätään, niin jotenkin tämä on aivan käsittämätöntä, missä ollaan menossa. Toivon, että hallitus vähän järkiintyy näissä asioissa ja miettii asioihin tärkeysjärjestystä. Jokainen maa huolehtii omasta kansastaan ensisijaisesti, ja sitten vasta jos sitä rahaa ylimääräiseksi jää, totta kai sitten sitä voidaan käyttää muuhun. Mutta kyllä kuitenkin se tärkeysjärjestys on pidettävä mielessä. — Kiitos.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.